

Nederlandse tekst (titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973).

## **RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE**

### **A R R E S T**

-----

Nr. 87.895 van 8 juni 2000

A. 90.250/XIII-1601

In zake :   **1. BOTERMANS** Johannes,  
              **2. BOTERMANS** Wilhelmus,  
              **3. de MEEUS d'ARGENTEUIL** Christian,  
              **4. SOMMER** Patrick,  
              **5. BOTERMANS** Christine,  
              die allen woonplaats hebben gekozen bij  
              Mr. Anne DELFOSSE, advocaat,  
              Brand Whitlocklaan 30  
              1200 Brussel,

tegen :

**het Brussels Hoofdstedelijk Gewest,**  
vertegenwoordigd door zijn Regering,

dat woonplaats heeft gekozen bij  
Mr. Jean-Paul LAGASSE, advocaat,  
Jamblinne de Meuxplein 41  
1030 Brussel.

-----

### **DE WND. VOORZITTER VAN DE XIIIe KAMER, RECHTSPREKEND IN KORT GEDING,**

Gezien de vordering die Johannes BOTERMANS, Wilhelmus BOTERMANS, Christian de MEEUS d'ARGENTEUIL, Patrick SOMMER en Christine BOTERMANS op 16 maart 2000 hebben ingesteld om de schorsing van de tenuitvoerlegging te verkrijgen van het besluit d.d. 27 mei 1999 van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering houdende instelling van de procedure tot bescherming als geheel van de totaliteit van het hoekgebouw gelegen Molièrelaan 177 en Brugmannlaan 176 te Vorst, hierbij inbegrepen de smeedijzeren hekken, de pijlers van natuursteen en de sokkel van blauwe hardsteen waarmee de tuin is afgesloten, alsook de gevels en bedaking van de gebouwen gelegen Brugmannlaan 178 te Elsene en Molièrelaan 179 te Vorst;

Gezien het op dezelfde dag ingediende verzoekschrift, waarbij dezelfde verzoekers de nietigverklaring van dezelfde handeling vorderen;

Gezien de nota met opmerkingen en het administratief dossier van de verwerende partij;

Gezien het verslag van de heer QUINTIN, eerste auditeur - afdelingshoofd bij de Raad van State;

Gelet op de beschikking van 18 mei 2000, waarbij wordt bepaald dat de zaak voorkomt op de terechtzitting van 29 mei 2000 om 10 uur;

Gelet op de kennisgeving aan de partijen van het verslag en van de beschikking tot vaststelling van de rechtsdag;

Gehoord het verslag van de heer LEROY, staatsraad;

Gehoord de opmerkingen van Mr. Anne DELFOSSE, advocaat, die voor de verzoekers verschijnt, en van Mr. Jean-Paul LAGASSE, advocaat, die voor de verwerende partij verschijnt;

Gehoord het eensluidend advies van de heer QUINTIN, eerste auditeur;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Overwegende dat de volgende feiten dienstig zijn voor het onderzoek van de vordering tot schorsing :

Op 13 januari 1987 stelt de koninklijke commissie voor monumenten en landschappen voor om de procedure in gang te zetten om de gevel en de daken van de gebouwen op de hoek van de Brugmannlaan nummers 176 en 178 en de Molièrelaan nummers 177 en 179 eventueel als monument te beschermen op basis van de wet van 7 augustus 1931. Op 2 augustus 1991 vraagt het Ministerie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest aan de koninklijke commissie voor monumenten en landschappen of het wenselijk zou zijn het interieur van de drie gebouwen in het voorstel tot bescherming op te nemen en vraagt het ministerie aan de commissie om dat voorstel aan te passen. Op 5 december 1992 maakt architect-stedenbouwkundige

P. PUTTEMANS voor de commissie een verslag op waarin voorgesteld wordt om de drie gevels en daken, de steunpilaren aan de ingang en het aanpalende siersmeedwerk, alsook de steunmuur voor dat siersmeedwerk te beschermen. Die initiatieven zijn vooralsnog zonder gevolg gebleven.

In 1996 verwerven de verzoekers het goed - waarvan al vier appartementen waren gemaakt - op een in dat stadium van de procedure onbepaalde datum.

Op 27 mei 1999 besluit de Brusselse Hoofdstedelijke Regering de procedure in gang te zetten om de totaliteit van de drie gebouwen op de hoek van de Brugmannlaan en de Molièrelaan, waarvan de bouw van 1908 tot 1910 heeft geduurd, als geheel te beschermen. Dat is de bestreden handeling.

Overwegende dat de verzoekers aanvoeren dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de bestreden handeling hen een ernstig nadeel kan berokkenen dat in wezen het volgende inhoudt :

- op basis van artikel 28 van de ordonnantie van 4 maart 1993, dat bepaalt dat alle gevolgen van de bescherming gelden voor de goederen waarvoor een beschermingsprocedure aan de gang is en op basis van de omstandigheid dat zij het goed sinds 17 januari 2000 dus inzonderheid niet meer mogen gebruiken of het gebruik ervan niet meer zodanig mogen wijzigen dat het goed zijn waarde verliest, merken zij op dat het gebouw bestaat uit vier appartementen, waarvan er drie dienst doen als hoofdverblijfplaats van de eerste drie verzoekers en hun gezin en het vierde dienst doet als Brusselse verblijfplaats van de vierde en de vijfde verzoeker, die in Londen wonen, en dat, als het gebouw als “herenhuis” zou worden beschermd, zulks tot gevolg zou kunnen hebben dat de huidige opdeling in vier afzonderlijke appartementen in strijd is met de genoemde ordonnantie, die verbiedt om een goed zo te gebruiken dat het zijn waarde verliest, gelet op de omstandigheid dat een herenhuis de stadswoning van een persoon van aanzien of een rijke particulier is; dat zij aangeven dat het bestreden besluit tot gevolg zou hebben dat zij hun woning zouden verliezen of, op zijn minst, dat hun woning alleen nog in strijd met de genoemde ordonnantie zou kunnen worden gebruikt;
- de bestemming als woningen houdt in dat alle herstellings-, renovatie-, onderhouds-, inrichtings- en moderniseringswerkzaamheden die noodzakelijk zijn om die woningen te kunnen bewonen, te allen tijde moeten kunnen worden

uitgevoerd en door haar voorstel om het hele interieur van het kwestieuze goed te beschermen, maakt de Gewestregering het onmogelijk dat het interieur van het gebouw ooit nog kan worden aangepast aan de behoeften en voorschriften waaraan moet worden voldaan om het gebouw te kunnen bewonen en maakt de Gewestregering het de verzoekers op die manier onmogelijk of op zijn minst veel moeilijker om het goed te bewonen;

Overwegende dat artikel 28 van de ordonnantie bepaalt dat “alle gevolgen van de bescherming gelden voor de goederen die behoren tot het onroerende erfgoed waarvoor een beschermingsprocedure aan de gang is, tijdens de duur van die procedure en te rekenen vanaf de bekendmaking in het Belgisch Staatsblad van het besluit tot het instellen van de beschermingsprocedure of de kennisgeving ervan aan de eigenaar, indien deze eraan voorafgaat”; dat uit artikel 22 van die ordonnantie echter blijkt dat de administratieve procedure vervalt als binnen twee jaar na die bekendmaking of kennisgeving geen beschermingsbesluit is uitgevaardigd;

Overwegende dat de gevolgen van de bescherming worden omschreven in artikel 26 - waarin wordt verwezen naar de artikelen 11, 13 en 14 - en in artikel 27 van de ordonnantie; dat die gevolgen in wezen erop neerkomen dat een vergunning nodig is om een goed te mogen afbreken, wijzigen of zodanig te gebruiken dat het zijn waarde verliest; dat de artikelen in kwestie helemaal niet bepalen dat een reeds verbouwd goed moet worden hersteld in een staat waarin het zich zou hebben bevonden voordat het beschermingsbesluit werd uitgevaardigd; dat het alleen gaat om een tijdelijke “bevriezing van de situatie” om het kwestieuze goed gedurende de hele procedure te bewaren in de staat waarin het zich bevindt op het ogenblik dat de procedure wordt ingesteld;

Overwegende dat het bestreden besluit de verzoekers helemaal niet belet om het goed te blijven gebruiken zoals ze dat op 17 januari 2000 deden; dat geen enkele bepaling van de ordonnantie de eigenaar van het goed belet om de onderhouds- en reparatiewerkzaamheden uit te voeren die nodig zijn om het gebouw in goede staat te bewaren; dat, als zulks nodig is, aan de Gewestregering toestemming kan worden gevraagd om werkzaamheden uit te voeren die aan de definitie van het begrip “restauratie” beantwoorden, dat de Gewestregering dan binnen negentig dagen uitspraak moet doen en dat de aanvrager haar een rappelbrief kan zenden als er binnen die termijn geen enkel besluit is genomen en dat hij de werkzaamheden mag aanvangen als hij binnen vijfenveertig dagen geen enkele beslissing heeft ontvangen; dat de bestreden handeling er niet aan in de weg staat dat de werkzaamheden die voor het goed noodzakelijk zouden zijn, worden uitgevoerd;

Overwegende dat geen enkel onderdeel van het aangevoerde nadeel dat zou kunnen worden geleden, aangetoond is; dat niet is voldaan aan één van de voorwaarden die vervuld moeten zijn, wil de Raad van State de schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden handeling kunnen bevelen; dat de vordering tot schorsing niet kan worden ingewilligd,

## **B E S L U I T :**

### **Artikel 1.**

De vordering tot schorsing wordt afgewezen.

### **Artikel 2.**

De beslissing over de kosten wordt in beraad gehouden.

Aldus uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van de XIIIe kamer, rechtsprekend in kort geding, op acht juni tweeduizend door :

|        |        |                              |
|--------|--------|------------------------------|
| de HH. | LEROY, | staatsraad, wnd. voorzitter, |
|        | SCOHY, | toegevoegd griffier.         |

**De toegevoegd Griffier,**

**De wnd. Voorzitter,**

**G. SCOHY.**

**M. LEROY.**

VERTALING OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 63,  
EERSTE LID, VAN DE WETTEN OP DE RAAD VAN STATE,  
GECOÖRDINEERD OP 12 JANUARI 1973.